

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Delectatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

A insipientibus erroris tenebris offuscatos indicarent. Quare videndum an Fulgentius recte ex Apollonophanis Epico, ut ipse dicit, carmine, commentus sit Saturnum latum *v̄v̄* appellari, quod *v̄v̄* Græce Sensus dicatur, quem pro Mente & intellectu poni passim invenimus, nisi ea de causa vocabulum u-^{Saturnus} surpemus, quod per sensum, ut Aristotelici, ad rerum cognitionem devenimus: à *vobis* enim *v̄v̄*. ^{v̄v̄} appellat^{ur}.
 Quod tamen alicubi *v̄v̄* significatum usurparit pro sensu, id in Aeonibus Valentini habetur: nam is Aristotelem secutus, λόγον à N̄ emissum prædicabat, rationem quippe à sensu proficisci: de quo Irenæus lib. II. cap. 39. & 40. nam hæc nunc nostri non sunt negotii. Duo vero sunt, si credimus Aristoteli, quæ nostri ad unamquamque rem motus causa sunt: vel ipsa scilicet cogitatio, si nunc intellectum vereamus appellare, vel sensus: rerum enim aut utilium, aut commodarum, aut quas quoquo modo bonas existimamus, imaginatio, vel ab ipsa cogitatione procedit: quia tales fore existimamus, vel ab eo quod sensu experti sumus. Ipsa igitur vel cogitatio vel sensus, imaginationem creat, imaginatio statim excitat appetitionem, appetitio affectum, affectus motum, ut ad assecutionem perveniatur. Nostri igitur primi parentes duo, intellectus & sensus. Intellectum vero hic accipio cogitationem quæ certo fit cursu peracta. Sensus ubi intellectui paret, perpetua utitur tranquillitate, ipsoque deliciarum paradiso perfruitur: ubi vero intellectus sese sensui manciparit, tota aberrat via, & à priori illa amœnitate quieteque ad labores, & invisas rerum omnium turbas eji-
 citur.

MALUS DÆMON. CAP. XXVIII.

Quod vero malum dæmonem per Viperinam figuram indicamus, multorum consensus accedit. Nam & apud D. Hieronymum Draco inter Diaboli cognomenta numeratur, & diabolus locutione Mali sæpe ponitur, ut in prece quotidiana diceret Cyprianus, *Sed libera nos à malo*, quod tamen ipse, *Libera nos à maligno*, protulit. Sed præcipuè Ecclesiastici 10. eo loco: *Si momorderit Serpens in silentio, si quem*, ait is, *Serpens diabolus occultè momorderit, & nullo conscio eum peccati veneno infecerit*, & quæ super pœnitentia sequuntur. Hæc causam addidère nonnulli, linguæ motationem, quæ tam multiplex appareat, ex quo multiplicia ejus incitamenta interpretantur. Nam qui ejus minister est, aliud porro lingua loquitur, aliud corde meditatur. his Dominus ait: *Generatio Viperinum, quomodo potestis bona loqui, cum sitis mali?* Et in Divinis literis alibi: *factum silentium in celo*, legas dum committeret bellum Draco cum Michæle Archangelo: alibi, contritum ab Assertore nostro caput draconis in Jordane fluvio, atque ita nos ab ejus dominatione liberatos, & hujusmodi pleraque alia. Nam & Pythones genus dæmonum est, & Pytho Serpens apud gentiles effingitur, quem Apollo sagittis confecerit, quod quid sibi velit, alibi diximus. De Pythonibus habemus in gestis Pauli, qui unum ex his exire jusserit è muliere, quam is occupaverat: propterea quod clamitabat illa, & Paulum & ejus comites esse servos summi Dei, qui viam salutis annuntiarent. Id vero dolebat Paulus, inquit Origenes, quod indignum judicaret sermone suo è Pythonis spiritu testimonium exhiberi. Et 1. Reg. 28. *Saul mulierem, quæ Pythonem habeat, sibi sibi mandat, ut per incantationes Samuelis animam evocet*. quid. *ret*. Sunt qui dicant (ut hoc *πυθων* admoneamus) Samuelis non animam, sed imaginem Pythonissæ aggestam: sunt, qui Dei permisu veram animam asserant, ut ex calamitatis, quæ Sauli toties prædicta fuerat, asseveratione, acrius cruciaretur: alioquin, Deut. 18. *maximè eum abominatur Deus, qui Pythones consulat*.

DELECTATIO. CAP. XXIX.

Quamvis pertinet ad delectationem, audimus Deum Opt. Max. ita illum execrantem devotentemque, ut super pectus suum, & utero incumbens suo, sit semper incessurus, Serpens: quod, ut diximus, Philope, Ambrosio, Athanasio, & aliis subscribentibus, de terrenis delectationibus intelligitur: quare in id quoque devovit Serpentem Deus, ut terra perpetuo vesceretur. Ac ne Menippeam fabulam ab aliis recitatam seriis his admisceam, adagium illud ex ea tantum attingam quod de Lamia fertur, quæ libidinis appetitu percita, Menippi admodum juvenis sanguinem deglutire cupiebat, ab Apollonio Tyanæo, ut memorat Philostratus, dictum *ὄφιν φιλίππεις, ἃ σὲ ὄφεις*: *Anpæe fabula*.
quem concupiscis, id est, Anguis, quod is scilicet mulieres appeteret, & ab eisdem identidem expeteretur.

Z

Quid

Quid Plato? nonne Mosaicam secutus historiam ait Phædro dæmonem aliquem in ipso statim principio rebus humanis voluptatem immiscuisse: veluti oblectamentum aliquod non inconcinnum adulatori gravissimæ bestiæ, maximaque calamitati, natura inferuerit?

LIBIDINIS ANTIDOTUM. CAP. XXX.

Plin. lib. 28. cap. 4. Serpens à jejuni hominis sputo necatur.

Animadvertendum vero est naturam ostendisse nobis, jejuni hominis sputo Serpentem necari posse, ex quo tacite submonuit, Venereas voluptates libidinisque ardorem, jejunio idem extingui: nam hæc sine Cerere & Baccho, ut ait ille, omnino frigent. Et Matth. 9. adolescens ab impuro oppressus dæmone non nisi oratione & jejunio curari potest, ut Asertor noster admonuit. Et quoniam sunt quibus commentitium hoc videtur, asserit id Galenus *αξι negάστως* tertio: asserunt idem Alexander Aphrodisæus, author minimè contemptibilis, & Plinius, & plerique aliorum naturalium scriptores, qui rem ita tradunt: *Si saliva jejuni hominis in os, vel vulnus Scorpionis, vel Serpentis, vel alterius venenati animalis incidit, & ad interiora penetraverit, exitialem eius est.* quod & Lucretius his versibus tangit:

Lib. 4. de Nat. rer.

*Est itaque ut Serpens, hominis contacta salivâ
Disperit, ac sese mandendo conficit ipsa.*

Causam Philosophi perscrutantur, ajuntque fieri hoc ob magnam inter utrumque animal contrarietatem: Serpens siquidem frigida & sicca est corporatura, homo autem calida & humida, hinc alterum alterius visu tactuque exhorrescere, humanoque sputo tactum Anguem æquè fugere, ac frigidam ventem in aquam incidisset: id si penetrarit in fauces, extingui. Quod vero ajunt pollere ad hoc jejuni hominis salivam, sciendum & ab jejunio quoque morsum esse pestilentem.

PETULANTIÆ FINIS. CAP. XXXI.

Plin. lib. 28. cap.

Neque ab simile est à sacris inventis, quod de Chimæra dicitur, cujus extrema pars in draconem defierit. Amorem enim lascivum per signentum illud significari tradunt authores optimi, cujus finis quinam alius esse potest, nisi voluptuosa præcitas? quæ tamen, ut ex voto facta transactaque omnia sint venenum demum internecina animi exulceratione relinquit, quæ latius in Leone ubi de Chimæra agitur, sunt explicata, ubi & quid super hoc Hesiodi interpretes asserunt, addidimus. Talis dubio procul Serpens incautam Eurydicem affixisse fingitur à Pœtis.

VOLOPTAS MATURE EXTINCTA. CAP. XXXII.

Serpens ætalia amans puella.

Herculem vero, quem vetustas illa pro virtutum omnium tam animi, quam corporis idea proposuit, Angues etiamnum in cunabulis elisisse canunt: quippe eum innuentes, qui ad magna præclaraque negotia sit natus, debere, vel à teneris unguiculis extinguere voluptates. Merito igitur insigne facinus hoc utili omnibus exemplo futurum, tot in marmoribus sculptum videas, atque in numis etiam, cujusmodi ille est, cujus altera facies inscriptionem habet ΚΡΟΘΩΝΙ. Literæ vero reliquæ in numo quem attrectavimus, detritæ sunt. Quod si qui figuram hujusmodi autumant institutam, ut fortitudinem, incolomitatem, ac membrorum robur, quo Crotoniatis vulgo præditi credebantur, Herculi commendarent, non laboro: quippe qui non ignorem bonæ valetudinis laudæ, scriptorum omnium consensu, Crotoniatis attributam, adeo ut in uno certamine Olimpico septem viri, qui reliquos virtute præcellerant, pariter Crotoniatis omnes sint reperti, quod latius apud Strabonem libro Geographiæ sexto. Unde etiam dictum illud emanarit, *κρότωνος ὀυγιάσσειον*. Deq; optima valetudine Plautus ait pugilicæ, atque athleticæ: nam membra fortia vegetaque magis omnino ea sunt, quæ minus sese voluptatibus & nequitia dederunt. Sed ut ad Anguæ revertamur, ne adeo mirum sit eum voluptatis & libidinis habere significatum, legimus apud Plutarchum eos puellarum amafios aliquando deprehensos esse, omniaque amoris & nequitia signa præbuisse veluti is, qui Actonliæ cujusdam amore captus, noctu eam adire suetus, puellæ corpori circumfusus, hac atque illac illabens, illam numquam neque ultrò, neque invitus lædebat, opportuneque sub diluculum recodebat. quod cum ii, quibus puella curæ fuerat, intellexissent, eam alio migrare compulerunt: Serpens per triduum